



KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA
Odbor životního prostředí a zemědělství
Ke Skalce 5907/47, 586 01 Jihlava, Česká republika
tel.: 564 602 502, e-mail: posta@kr-vysocina.cz

Číslo jednací: KUJI/100488
Sp. zn.: 2069/2023
Vyřizuje/telefon: Brunová/564 602 266

Rozhodnutí

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství (dále též „OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina“), jako příslušný orgán ochrany přírody podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále též „zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody“),

povoluje

společnosti Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Kraj Vysočina, Pobočka Pelhřimov, U Stínadel 1317, 393 01 Pelhřimov, IČ 013 12 774, zastoupené společností Hanousek s.r.o., Barákova 2745/41, 796 01 Prostějov, IČ 291 86 404, výjimku dle § 56 odst. 1 a 2 písm. a) a c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody, ze zákazů uvedených v § 50 téhož zákona, konkrétně výjimku ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů. Škodlivý zásah spočívá v jejich rušení ve vývoji, poškozování nebo ničení jejich biotopu, zraňování či usmrcování. Výjimka se vztahuje na tyto zvláště chráněné druhy: vranka obecná (*Cottus gobio*), mihule potoční (*Lampetra planeri*), rak říční (*Astacus astacus*) v počtu jednotky jedinců od každého druhu. Podle přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody, je vranka obecná řazena mezi ohrožené druhy, mihule potoční a rak říční mezi kriticky ohrožené druhy. Všechny tři druhy jsou zároveň chráněny podle práva evropských společenství. Výjimka je udělena v souvislosti s realizací záměru „Stavby prvků plánu společných zařízení v k. ú. Lukavec u Pacova – etapa I“ dle projektové dokumentace vypracované Ing. Lošťákem, Ing. Krčem a Ing. Hanouskovou v dubnu až srpnu 2023.

Pro výše uvedenou činnost se stanovují tyto podmínky:

1. Instalace i odstranění propustku v Martinickém potoku budou provedeny v období 1. 9. - 31. 10. (instalace i odstranění propustku nemusí proběhnout ve stejném roce). Práce v korytě toku nesmí probíhat při teplotách vzduchu pod bodem mrazu.
2. Při instalaci a odstranění propustku v Martinickém potoku bude postupováno tak, aby byl minimalizován zákal a znečištění vody.
3. Dřeviny lemující Martinický potok budou zachovány a ochráněny před poškozením.
4. Práce při výstavbě tůní na zamokřených plochách v nivě Martinického potoka a při revitalizaci HOZ budou prováděny v období 1. 9. – 28. 2..
5. O dokončení realizace tůní v nivě Martinického potoka bude informován OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina prostřednictvím e-mailové zprávy zaslané na adresu brunova.z@kr-vysocina.cz.

Platnost tohoto rozhodnutí je do 31. 12. 2028.

Odůvodnění

Podáním žádosti společností Hanousek s.r.o., Barákova 2745/41, 796 01 Prostějov, IČ 291 86 404, bylo dne 12. 9. 2023 ve smyslu § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zahájeno řízení o výjimce dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody.

Správní orgán dopisem ze dne 12. 10. 2023 oznámil zahájení řízení známým účastníkům. Na základě ustanovení § 71 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody, má postavení účastníka předmětného řízení Městys Lukavec. Dle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody, bylo ve stejném termínu o zahájení řízení informováno občanské sdružení, které o toto u zdejšího správního orgánu požádalo. K účastenství se v zákonem stanovené lhůtě nepřihlásilo. Do doby vydání rozhodnutí správnímu orgánu nebylo doručeno žádné vyjádření účastníka řízení.

Podklady pro vydání rozhodnutí tvoří žádost ze dne 12. 9. 2023 včetně projektové dokumentace vypracované Ing. Lošťákem, Ing. Krčem a Ing. Hanouskovou v dubnu až srpnu 2023, zápis z ohledání na místě ze dne 3. 10. 2023, vyjádření Mgr. Komárka z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR ze dne 29. 6. 2023 k původnímu návrhu výstavby tůní v nivě Martinického potoka, záznam z terénního šetření Mgr. Matrkové, Ph.D. a Mgr. Komárka z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR ze dne 18. 10. 2017, údaje z Nálezové databáze ochrany přírody, Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Martinický potok. Podkladem pro rozhodnutí jsou i skutečnosti obecně známé. Za skutečnosti obecně známé považuje správní orgán mj. takové poznatky, které jsou abstrahované (zpravidla odbornou literaturou) z většího počtu obdobných případů a je tedy možné s velmi vysokou mírou pravděpodobnosti je předpokládat i u obdobného případu jedinečného. Dále má krajský úřad za skutečnosti obecně známé ty, které se sice týkají jedinečného jevu, ale byly už dříve (tj. nezávisle na vedeném řízení) popsány a tento popis je veřejně přístupný.

Záměr se skládá celkem ze tří částí v k.ú. Lukavec u Pacova – budování polních cest, revitalizace nefunkčního hlavního odvodňovacího zařízení a výstavba tůní.

Mají být vybudovány čtyři nové polní cesty, z nichž tři budou mít povrch z penetračního makadamu (celková délka cest s tímto povrchem 2555,25 m), jedna cesta délky 80,17 m bude travnatá. Jedna stávající polní cesta bude nově s asfaltovým povrchem v délce 1036,16 m. Výstavba cest si vyžádá kácení stávajících dřevin (46 ks především listnatých stromů s průměrem kmene do 50 cm a 1025 m² keřových porostů). Podél cest HC6 a VC17 bude vysazena zeleň (celkem 257 ks převážně ovocných stromů a 540 ks keřů).

V rámci revitalizace hlavního odvodňovacího zařízení dlouhého 150 m bude vybudováno pět přehrázek výšky 60 cm s přerušením kanálu HOZ a pět tůní s odvodněním do Lukaveckého potoka. Případné odkryté podrobné odvodňovací zařízení bude podchyceno dvěma odvodňovacími drény délek 182 m a 156 m do zasakovacích jímek. Lokalita bude osazena zelení (110 ks listnatých stromů a 132 ks keřů).

V nivě Martinického potoka bude vyhloubeno 5 tůní s vodními plochami 1936 m², 65 m², 505 m², 883 m², 631 m². Během projektové přípravy záměru došlo na základě požadavků Agentury ochrany přírody a krajiny ČR k úpravě této části záměru tak, aby v Martinickém potoku nevznikla bariéra a nedocházelo k odběru vody z potoka. Tůně budou napájeny pouze podzemní vodou. Před realizací tůní T3, T4 a T5 na levém břehu Martinického potoka bude do potoka instalován provizorní propustek DN 1000 v délce 4 m, který bude překryt silničními panely. Propustek bude po ukončení prací na tůních T3, T4 a T5 odstraněn. Výkopová zemina bude uložena mimo

záplavové území nad tůněmi na pravém břehu, následně bude místo zatravněno a oseto keři (1000 ks keřů).

V Martinickém potoku byl v předmětné lokalitě během terénního šetření provedeného Mgr. Matrkovou, Ph.D. a Mgr. Komárkem z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR dne 18. 10. 2017 potvrzen výskyt zvláště chráněných druhů: ohrožené vranky obecné (*Cottus gobio*) – 5 ks, kriticky ohrožené mihule potoční (*Lampetra planeri*) – 1 ks a kriticky ohroženého raka říčního (*Astacus astacus*) – 5 ks. Tyto druhy jsou zároveň chráněny podle práva evropských společenství.

Podle § 50 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody, je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat, či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla.

Během realizace záměru dojde k instalaci betonového propustku DN 1000 v délce 4 m do Martinického potoku. Propustek bude překryt silničními panely pro umožnění přejezdu techniky přes Martinický potok. Po ukončení prací na tůních T3, T4 a T5 bude propustek z potoku odstraněn. Tyto činnosti mohou rušit přítomné zvláště chráněné druhy ve vývoji, mohou ničit nebo poškozovat jejich biotop v místě prací a základem mohou poškozovat i biotop níže po toku, může dojít i k nevědomému zranění nebo usmrcení jedinců.

Ve smyslu § 56 zákona o ochraně přírody lze povolit výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, dále také pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2. U druhů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, je možné výjimku udělit, pouze pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu z hlediska ochrany.

Dle předložené PD je účelem tůní rozvoj mokřadních rostlin a rozmnožování organismů v mělkých vodách. Vzniknou nové biotopy s mělkou stojatou vodou, které přispějí ke zvýšení biodiverzity na lokalitě. Výjimka je udělena dle § 56 odst. 2 písm. a) a c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody, v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť a v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru. Neexistuje jiné uspokojivé řešení a nebude ovlivněno dosažení či udržení příznivého stavu druhů z hlediska ochrany.

Pro minimalizaci vlivu záměru na zvláště chráněné druhy byly stanoveny podmínky, za kterých je možné záměr realizovat.

S ohledem na rozmnožovací cyklus předmětných druhů je třeba omezit provádění prací v toku na dobu, kdy budou tyto druhy nejméně ohroženy. Nejcitlivější na zákal vody jsou ryby v období tření a raného vývoje plůdku. Vranka obecná se rozmnožuje na konci března a v dubnu. Mihule potoční se tře od března do června. Rak říční se páří v podzimních měsících, oplodněná samice klade vajíčka na spodní část zadečku a opatruje je do jara. Na jaře jsou malí ráčci vypuštěni. Z hlediska rozmnožování raka říčního je pro zásah ve vodním toku nejvhodnější podzimní období 1. 9. – 31. 10. a dále jarní období před vypuštěním ráčků 1. 3. – 15. 4.. Zároveň jsou raci citliví na mráz, a proto práce v korytě toku nesmí probíhat při teplotách vzduchu pod bodem mrazu.

Pro všechny výše uvedené druhy je tedy doba přípustná pro zásah do toku 1. 9. – 31. 10. a to pouze při teplotě vzduchu vyšší než 0°C. Tato doba platí pro umístění i odstranění propustku v Martinickém potoku.

Druhá podmínka stanovuje způsob provedení práce v korytě tak, aby se minimalizoval zákal a znečištění vody, které negativně ovlivňují ekosystém potoku nejen v místě prací, ale i dále po toku. V EVL Martinický potok, která se nachází níže po toku, je znám výskyt dalších zvláště chráněných druhů střevle potoční a velevruba tupého. Zákal a znečištění vody pod záměrem je nezbytné omezit s ohledem i na tyto živočichy.

Třetí podmínka vyžaduje zachování a ochranu dřevin na břehu Martinického potoka. Kořenové systémy dřevin prorůstající do koryta tvoří úkryty pro vodní organizmy, např. pro raka říčního, dřeviny stabilizují břehy, jsou biotopem mnoha organismů, a zvyšují tak biodiverzitu i stabilitu ekosystému.

Čtvrtá podmínka časově omezuje výstavbu tůní v zamokřených plochách v nivě Martinického potoka a při revitalizaci HOZ ve východní části katastru poblíž ČOV, kde je pravděpodobný výskyt obojživelníků, aby nebylo narušeno jejich rozmnožování a práce neprobíhaly v hlavní vegetační sezóně.

Pro kontrolu provedení záměru a také pro účely hlášení vydaných výjimek Evropské komisi byla stanovena podmínka informovat OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina o dokončení realizace tůní v nivě Martinického potoka.

Platnost povolení je omezena do 31. 12. 2028 z důvodu probíhajících změn v krajině.

Z výše uvedeného vyplývá, že byly splněny všechny zákonné podmínky, a proto byla výjimka dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody povolena.

Poučení

Proti výroku tohoto rozhodnutí mohou podle § 81 správního řádu účastníci řízení do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí (dle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu se lhůta počítá ode dne následujícího po dni doručení) podat odvolání k Ministerstvu životního prostředí a to podáním u Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství. Případné odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 82 odst. 2 správního řádu.

Jihlava: 30. 10. 2023

Ing. Eva Horná
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Rozdělovník:

Účastníci řízení

Datovou schránkou

1. Hanousek s.r.o., Barákova 2745/41, 796 01 Prostějov
2. Městys Lukavec, náměstí Sv. Václava 67, 394 26 Lukavec u Pacova

